

om, har ogsaa Erfaringen i den Henseende fuld-
 stændig bekræftet Rigtigheden af denne min Op-
 fattelse. Jeg har ikke Oplysninger i den Hen-
 seende fra Andet end fra Fabrikken i Odense, men
 de Oplysninger gaa ud paa, at Alt, hvad denne
 Fabrik har formaaet at producere i tre Kampag-
 ner, altsaa tre Aar, er 2,100,000 Pbd., med
 andre Ord 700,000 Pbd. aarlig, hvilket i Sam-
 menligning med Forbruget her i Landet er en
 aldeles forsvindende Del, og lad mig med det
 Samme tage Skatten med, Skatten har for dette
 Lidsrum for Fabrikken i Odense været omtrent
 65,000 Kroner om Aaret, hvilket ogsaa i Sam-
 menligning med den store Lødbindtægt af Sukker
 er ganske forsvindende. Men overhovedet skal
 jeg tillade mig at sige, at hele denne Argumen-
 tation, at en indenlandsk Industri ikke maa komme
 frem, fordi Statskassen derved vilde lide Tab,
 er en Sætning, som jeg i alt Fald i sin Almindelighed
 ikke kan underskrive eller anerkende. Jeg
 tror ikke, at det navnlig i et agerbrugende Land
 gaar an, at man beskatter Naturens Frembringelse
 af Jorden eller forbyder Saadant blot for at
 skaane Statskassen for noget Tab. Skatten er
 dog efter min Opfattelse ikke det Principale eller
 paa en Maade som et Snørvil, hvori hele Ar-
 beidsvirksomheden i Landet skal spændes. Lad
 Folk dyrke deres Jord, som de ville, producere,
 hvad de kunne deraf, og lider Statskassen Tab
 derved, have vi jo Kilder og Midler nok, hvorved
 vi paa anden Maade kunne skaffe det Gul ud-
 fyldt, der derved opstaar. Man gjorde ogsaa ved
 Behandlingen af Loven af 1873 gjældende, at,
 hvis man nu gik til at tilstaa de Fabrikker, der
 da skulde anlægges, en Bestyttelse de første Aar,
 vilde man opelske en naturlig Industri, og under
 alle Omstændigheder skulde det kun være af Hen-
 syn til den Betydning, som Røekulturen i det Hele
 maatte antages at have for Agerbruget, at man
 skulde gaa til en saadan Begunstigelse, og da
 maatte det ikke være Fabrikkerne, men Produ-
 centerne, altsaa Agerdyrkerne, der skulde have en
 Opmuntring, Præmie, eller hvad man vil kalde
 det. Næst at bemærke, at jeg er enig i, at det
 i alt Fald for en Del bør være Agerdyrkerne, der
 skulde have Opmuntring og Løttelse, — et Spørgs-
 maal, jeg skal tillade mig senere at komme til-
 bage til, — saa forekommer det mig, at det var
 en aldeles uberettiget Beskyldning at kalde denne
 Industri unaturlig; thi jeg kan ikke tænke mig en
 mere naturlig Industri end den, der gaar ud paa
 her i Landet at frembringe et indenlandsk Produkt
 og forarbejde dette Produkt til en Fornødenheds-
 artikel, som danner en af vore allerførste Import-
 artikler fra Udlandet. Det forekommer mig ogsaa,
 at man, uden at træde sin egen Værdighed for
 nær, i denne Sag nok kunde have ladet sig belære
 af Exempler, hentede fra andre Lande, og det
 navnlig fra Lande, der virkelig i finantiel Hen-
 seende kunne tjene til Mønster, navnlig Frankrig

og Preussen. I Frankrig har man ladet Røe-
 industrien frit udvikle sig i flere Decennier indtil
 1837 og i Preussen til 1840, og selv i dette
 Øieblik giver Preussen Fabrikkerne en vis Bestyt-
 telse fra Statens Side. Jeg taler ikke om vore
 Naboer hinsides Sundet, der, som bekendt, have
 tilstaaet hele denne Industri en Lempelse i Skat-
 ten indtil 1885, da først den fulde Skat, som
 svares af indført Sukker, ogsaa vil blive svaret af
 Røesukker. Endelig har man gjort gjældende, at
 Sukkerroen ikke egnede sig for vor Jordbund. I
 den Henseende vil jeg kun henlede ærede Medlem-
 mers Opmærksomhed paa den Forhandling, som i
 Foraaret har fundet Sted i det kongelige Land-
 husholdningssekskab, hvor nogle af Landets første
 Agerbrugere have udtalt sig aldeles bestemt i mod-
 sat Retning og have tillagt Industrien den største
 Betydning for Udviklingen af vort Agerbrug, idet
 de nemlig have paavist, at man gennem den mul-
 lig vilde komme til aldeles at kunne undvære
 Brak, et Spørgsmaal, som det maa være indly-
 sende, er af stor Betydning, om man kunde faae
 en stor Del af Jorden, der henligger uden at give
 Indtægt, til at give en endogsaa meget rigelig
 Indtægt. Det er blevet mig sagt, at der aarlig
 her i Landet henligger 400,000 Lønder Land i
 Brak; hvis man blot af Halvdelen eller Fjerde-
 delen kunde tage en klæffelig Indtægt pr. Lønde
 Land, forekommer det mig i national Henseende
 og for Agerbruget i det Hele taget at maatte være
 af største Betydning. Endvidere blev det gjort
 gjældende af disse Landmænd, at det havde viist
 sig andre Steder, at Udbyttet af Korn efter Røer
 var større end efter Brak, og endelig kan jeg for
 mit eget Vedkommende aflægge Vidnesbyrd om,
 at denne Industri er af den allerførste eller aller-
 heldigste Indflydelse paa Arbejderforholdene. Jeg
 betvivler vel, at den vil kunne trives i ikke stærkt
 befolkede Egne, men hvor denne er tilstede, i Nærheden
 af Byerne navnlig, viser den sig at øve den allerhel-
 digste Indflydelse paa Arbejderbefolkningen. Jeg kan
 i den Henseende give de allerbestemteste Oplysnin-
 ger om Fabrikken i Odense, idet jeg blot skal nævne,
 at Odense Fabrik, som af Mangel paa Raastof
 kun arbejder meget kort Tid, hvert Regnskabsaar
 til Fabrikationen har udgivet 33,000 Kr. i Ar-
 bejdsløn, og i den Tid, Fabrikationen staar paa,
 beskæftiger over 200 Arbejdere daglig; end-
 videre giver Kulturen af Sukkerroerne ogsaa mange
 ledige Hænder en god og sund Beskæftigelse.
 Dette har bekræftet sig ved Odense, thi paa 4—500
 Eder Land, som i dette Øieblik der er under Kul-
 tur med Sukkerroer, beskæftiges der i 6—7 Uger
 hver Sommer omtrent halvdandet hundrede Ar-
 bejdere, Kvinder og Børn, idet jeg blot skal nævne,
 at Røerne; de kunne derved tjene en meget anstrengt
 og god Løn, mellem 50 og 60 Kr. hver. Da
 vor Befolkning er i stadig Stigen, og det dog er
 en Betragtning, som paa saa mange forskellige
 Maader gjøres gjældende i Almindelighed, at man